

Het is allerminst duidelijk waarom de definities van de verschillende auteurs niet allemaal op dezelfde wijze hervormd werden. Nu is er een discriminatie ingebouwd ten voordele van toneelauteurs. Een Belgische toneel-auteur die in het buitenland woont kan, in tegenstelling tot zijn collega's uit de andere kunsttakken, wel een creatiepremie in de wacht slepen.

Tenslotte werd de mogelijkheid voor de Vlaamse Executieve om van de subsidiëringsvoorwaarden af te wijken nauwer omschreven en beperkt (13).

Financieringsenveloppe

De Raad van State drong erop aan dat de financieringsenveloppe werd opgesplitst in wedde-, werkings- en basisoelagen. De Gemeenschapsminister was echter - en terecht - van oordeel dat dit systeem elke flexibele werking onmogelijk maakt. In de aangepaste versie van het ontwerp werd wel voorzien dat een minimum percentage van de enveloppe zou aangewend worden voor de betaling van alle lonen en honoraria. Voor de organisaties voor Nederlandstalige Dramatische Kunst, Dans en Muziektheater bedraagt dit verplicht te besteden gedeelte 50% van het globale subsidiebedrag; voor de kunstencentra is dit beperkt tot 20%. De desastreuze gevolgen die deze regeling kan hebben op de gezelschapsstructuur werden hoger reeds vermeld.

Het huidige tewerkstellingspeil werd ook gewaarborgd door als overgangsmaatregel te voorzien dat het huidige aantal gesubsidiëerde functies in de A-, B- en C-gezelschappen - een 230-tal voltijdse betrekkingen - ten minste behouden blijft voor de globale sector Nederlandstalige Dramatische Kunst (14). Dat er binnen die sector verschuivingen gebeuren is niet uitgesloten.

Adviesraden

De beraadslagingsprocedure voor de diverse Raden van Advies werd aangevuld met de maatregel dat, om geldig advies te kunnen uitbrengen, minimum 2/3 van de leden aanwezig dient te zijn.

Indien de Vlaamse Executieve van de adviezen wenst af te wijken, kan dat alleen nog indien zij haar beslissing uitdrukkelijk motiveert. De bedoelde afwijkingen kunnen zowel betrekking hebben op de geadviseerde toelagen als op de door de Adviesraad gehanteerde criteria (15).

Afwachten

Het valt af te wachten hoe de Raad van State op deze vernieuwde tekst zal reageren. In het gunstige geval het ontwerp van decreet houdende regeling van de subsidiëring voor de werking en de infrastructuur van

organisaties voor podiumkunsten', reeds zeer snel van toepassing kunnen zijn. Indien het decreet vóór 30 juni 1991 in het Belgisch Staatsblad verschijnt zal het het in werking treden vanaf het seizoen 1991-1992. In het andere geval zal het decreet van 13 juni 1975 nog een seizoen langer van kracht blijven.

Hoe dan ook, hopelijk zullen, vóór de publikatie, de laatste onnauwkeurigheden en onduidelijkheden uit de tekst worden verwijderd.

Paul Corthouts

Noten :

- (1) art. 4 par. 1, par. 2 en par. 3; art. 16; art. 38.
- (2) art. 2, 10.
- (3) art. 8, par 2; art 21, par 2; art 42, par 2.
- (4) art. 11, 4; art. 23, 3; art. 44,4.
- (5) theaterdecreet 1975, art 2, 2.
- (6) art. 4, par 1, 2; art. 16, 2, art. 38, 2.
- (7) art. 4, par. 2 en 3.
- (8) art. 2, 19 en art 7, 2.
- (9) art. 12, 1.
- (10) art. 2, 5.
- (11) art. 28, 2.
- (12) art. 11, par 2 en par 3.
- (13) art. 14; art. 26; art. 36; art. 46.
- (14) art. 68.
- (15) art. 63 en memorie van toelichting.

Hervormingen Hoger Kunstonderwijs

Even hing men aan de alarmbel, toen in december duidelijk werd dat op het kabinet Coens nog een nieuw decreet in de maak was, nl. één dat orde op zaken wil stellen in het Hoger Kunstonderwijs. In Etcetera 32 werden de grote lijnen van dit ontwerpdecreet geschetst en een aantal knelpunten uit de doeken gedaan. Op dat ogenblik lag het in de bedoelingen van minister Coens de hervormingen reeds vanaf volgend academiejaar in voege te laten treden, maar de besluitvorming loopt via kronkelwegen.

Vele pogingen om informatie over de plannen te verkrijgen mislukten, op het kabinet werd het voorbarig geacht het publiek in te lichten vermits de besprekingen in volle gang waren en de beslissingen nog niet genomen. Men werd verondersteld een blind vertrouwen te hebben in de ministeriële plannen, voor problemen die men reeds twintig jaar tracht op te lossen.

Ondertussen is duidelijk geworden dat het niet zo een vaart zal lopen. Zolang het dossier omtrent het universitair decreet niet opgelost is, kan dat

over het Hoger Kunstonderwijs niet worden doorgevoerd. Ten tweede zou de hele operatie op dit ogenblik te duur uitvallen.

Op maandag 18 februari organiseerde het V.T.I. een debat over de hervormingen met als panelleden Johan Huys (directeur Koninklijk Muziekconservatorium Gent), Kamiel Cooremans (directeur Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium Antwerpen), Herman Mariën (leraar conservatorium Antwerpen), Luc De Smet (dirc-

teur De Kleine Academie) en Steven Maes (student H.R.I.T.C.S.). Johan Van Assche (acteur bij De Tijd en leraar op het conservatorium Antwerpen) en Peter Rouffaer (leraar conservatorium Brussel) hadden in laatste instantie afgezegd.

Op het debat bleek dat iedereen het eens was over een aantal positieve elementen uit het decreet, zoals het gelijkshakelen van diploma's en statuten en het invullen van ambten. Tevens heerste er een grote eensgezindheid over belangrijke ingrepen, die als totaal onaanvaardbaar werden bestempeld.

In eerste instantie reageert men tegen het invoeren van de verzuiling : men heeft het gevoel dat vooral het vrije net, i.c. het Lemmensinstituut te Leuven, meer ruimte krijgt.

Ook de manier waarop men het - op zich niet oninteressante - idee van de artistieke campus wil vormgeven, nl. door het creëren van één groot instituut per net en per provincie, stuit op afwijzing. Dat houdt namelijk, vooral in de provincie Antwerpen, de fusie van een aantal bestaande instituten in, met boven de verschillende artistiek-pedagogische directies een financieel-administratief directeur. Garanties omtrent de financiële en artistiek-pedagogische vrijheid van de deelinstitu-

ten ontbreken. Trouwens, ook de financiering zelf roept vragen op.

Een laatste belangrijk knelpunt is de werking van de ARGO, de in 1988 opgerichte inrichtende macht van het Gemeenschapsonderwijs. In tegenstelling tot de vlotte samenwerking in het vrije net tussen inrichtende macht en directie, komen de directies van instellingen uit het Gemeenschapsonderwijs vaak in conflict met hun inrichtende macht, wat remmend werkt op de functionering van deze instellingen.

Uit de discussie over deze organisatorische en structurele problemen bleek alleszins dat het kunstonderwijs met een aantal belangrijke en verreikende problemen te kampen heeft.

De laagconjunctuur in het hele cultuurbeleid van de overheid - fusioneren of afschaffen van orkesten, schrappen van de dansafdelingen van de opera's, het magere subsidiebeleid - lokt de vraag uit waarvoor men zijn studenten nog opleidt. Voor musici biedt het onderwijs vaak nog een alternatief. Maar zowel in het Lemmensinstituut als in de conservatoria heeft men het leraren- en assistentencorps pas uitgebreid en ook het secundair onderwijs biedt nauwelijks nog ruimte. Bovendien lijkt het niet gezond dat de pedagogische carrière bij het definitie-

ren van een 'afzetmarkt' voor de studenten de overhand zou halen op het artistieke.

Een ander verschijnsel is het ontstaan van alternatieve opleidingen (de Kleine Academie, de Dansacademie, het schooltje van Jan Decorte) en er is het fenomeen dat regisseurs graag met ongeschoolde acteurs werken. Dit laat vermoeden dat er noden bestaan waaraan de conservatoria niet kunnen voldoen.

Op het debat stelde Johan Huys dat zolang de conservatoria functioneren zoals nu, de alternatieve opleidingen maar best vrij en onafhankelijk hun gang blijven gaan. Het 'nieuwe' conservatorium waarvan hij droomde, heeft hij op het debat spijtig genoeg niet gepresenteerd. Maar iedereen was het er met hem over eens dat men met het jongste ontwerpdecreet de boot gemist heeft voor een specifieke en noodzakelijke wetgeving voor het Hoger Kunstonderwijs. Of nog markerender : als de discussie over het kunstonderwijs niet frontaal en in al zijn aspecten wordt aangegaan, dan zou het bestaande onderwijs wel eens kunnen wegzakken in een malaise die nog jaren kan aanhouden.

Caroline Derycke

